

frænkning, have at væge sig — ikke mod nogen dermed uførelig Bestemmelse i Udkastet, men kun mod en Fortolkning af samme, der kunde føre til en modstridende Praxis. Hvor langt Udvalget nu end er fra at undervurdere denne Grundsetnings høie Værd, bør det dog ikke tabes af Sigte, at hvad der her kan være omtvivseligt, kun er af ringe praktisk Betydning. Det er nemlig klart, og under Forhandlingerne mellem Udvalget og Ministeriet af dette udtrykkelige anerkjendt som aldeles utvivlsomt, at hvilken Fortolkning af § 20 i dens Forhold til § 13 der end antages, vil den ikke kunne medføre mindste Indskrænkning i de danske Borgers Afgang til i det hele hidtilværende Omfang ligeover for Øvrigheden at erholde Retsspørgsmaal paakjendte ved Domstolene, ogsaa i Fællessager. Spørgsmaalet angaaer ene de sjelden forekommende Tilfælde, hvor selve Grændsen mellem Dommermagten og Øvrighedsmyndigheden er Tvistsens Gjenstand, og da Afgjørelsen heraf, hvad der ligesledes er in confesso, forbliver hos Domstolene i alle særlige Sager — altsaa navnlig hvor der er Spørgsmaal om Politimagtens Grændser — og da der ikke let kan opstaae Tvivl, hvor selve Loven, som i Toldsager, bestemmer, hvad der tilkommer Forvaltningen, hvad Domstolene: saa er Spørgsmaalet, indskrænket til Fællesanliggender, nærmest kun af theoretisk Betydning. Ialtfald vil ethvert Forsøg paa at misbruge den omhandlede Bestemmelse uden Tvivl finde en saadan Modstand hos selve Domstolene, at det ikke vil lykkes.

Større praktisk Betydning kan det derimod erholde, naar Udkastets § 22 tillægger Kongen Ret til i sit Geheimstatsraad, under de contrafigurerende Ministres Ansvarlighed, at afgjøre Tvistigheder mellem Rigsraadet og de særlige Repræsentationer om hvad der er fælles eller særligt. Efter stränge Retsbegreber vil det kunne paastaaes, at da Skiftet mellem begge Slags Sager for den danske Grundlovs Vedkommende er foregaaet ved Overenskomst, og da denne ingen Bestemmelser indeholder om, hvorledes de af selve Overenskomsten sig retsfindende Tvivl skulle finde deres Afgjørelse, saa maa denne være forbeholdt ny Overenskomst. Det kan derfor være tvivlsomt, hvilken rets-

lig Betydning en efter Udkastets § 22 stedsfunden Afgjørelse har ligeoverfor den danske Grundlov og den danske Rigsdag. Det tør imidlertid herved ikke tabes af Sigte, at Spørgsmaalet om Indstiftelsen af en særegen dømmende Myndighed til Afgjørelsen af saadanne Stridigheder er bleven reist under Forhandlingerne om Grundlovens Indskrænkning, men at Forslaget af vedkommende Thing med stor Majoritet blev forkastet, hvorved der henvises til Kongen som den naturlige Boldgiftsmand i slige Tvistigheder. Det er denne Udvei, Udkastet har pålagt — kun med den Forstiel, at Afgjørelsen er knyttet til Former, der betrygge den omhyggeligste Overveelse og betinge det constitutionelle Ansvar. Mod Realiteten af Bestemmelsen vil der efter de givne Forudsætninger derfor ikke kunne være Stort at indvende, og Spørgsmaalet om Bessertheden til gennem Fællesforfatningen eensidigen at ordne dette Grændsespørgsmaal vilde have været det samme, om end Afgjørelsen var bleven henlagt f. Ex. til Monarchiets Rigsret eller til en særlig Boldgiftsret eller desl. Da nu Udvalget ikke drister sig til at paastaae, at det kunde være undgaaet overhovedet at tage nogen som helst Bestemmelse om dette Punkt, navnlig med Hensyn til de Landsdele, hvor Skiftet mellem Særligt og Fælles ikke hviler paa Overenskomstens Grundlag, saa gjælder det formeentlig — ikke at modsætte sig Bestemmelsens Udførelse, men kun at sørge for, at den danske Rigsdags Ret ikke derved skal vorde opgivet. Da Spørgsmaalet for vort Vedkommende først vil opstaae, naar der har reist sig en bestemt Tvist mellem Rigsraadet og den danske Rigsdag, forudsætter det ikke blot en foregaaende Forhandling, hvorved Sagen fra begge Sider vil være belyst, men uden Tvivl tillige mislykkede Forsøg paa at mægle mellem de modstaaende Ansuelser, og den saaledes tilstedeværende Trang til at komme til en Afgjørelse vil i Reglen medføre, at denne ved den tabende Parts udtrykkelige eller stiltiende Anerkjendelse erholder Overenskomstens Character. Skulde den danske Rigsdag imidlertid i den Grad finde sig brøstholden ved den stete Afgjørelse, at den mener ikke at kunne underkaste sig samme, vil